КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____
«__»_____20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Рецепція історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	Американістика та європейські студії
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2021/2022**
Семестр	**1**
Кількість кредитів ECTS	**3**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**
Форма заключного контролю	**залік**

Викладач: Пількевич Андрій Леонідович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ-2021

Розробник: Пількевич Андрій Леонідович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри історії стародавнього світу та середніх віків

_____ (Ставнюк В.В.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 10 від «17» червня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року № 7

Голова науково-методичної комісії _____ (Терес Н.В.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Вступ

1. Мета дисципліни – формування у студентів системного уявлення про рецепцію історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знати загальну історію Європи від доби античності до сучасності.

2. Вміти працювати з тематичними комплексами джерел та науковою літературою.

3. Володіти елементарними навичками аналізу джерельної базу, розуміти базові поняття та історичні процеси від доби античності до сучасності.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна забезпечує поглиблене вивчення історії становлення та розвитку культур різних народів світу та їх рецепції у сучасній популярній культурі Західної Європи та США. Розглядаються теоретико-методологічні підходи у вивченні античної, кельтської та германо-скандинавської міфологій, їх рецепцій у світовій літературі, кінематографі, музичній індустрії. Курс переплітається з археологією, спеціальними історичними дисциплінами, історією світової культури, військовою історією тощо.

4. Завдання (навчальні цілі): формування цілісної системи знань про рецепцію історичних та релігійно-міфологічних образів широкої палітри світових цивілізацій та їх відображення у сучасній популярній культурі. У результаті вивчення дисципліни студент повинен засвоїти елементи дослідницької роботи, аналізувати джерела, порівнювати та розуміти характерні особливості представлених типів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**	**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**
Код	**Результат навчання**			
1.1.	*Знати основні події, процеси та явища з історії світових цивілізацій, структури міфологічних систем світу*	*Лекція, самостійна робота*	*Контрольна робота (тест)*	*10%*
1.2.	*Знати теоретико-методологічні підходи, джерела та основні напрямки досліджень «Popular culture studies»*	*Лекція, самостійна робота*	*Контрольна робота (тест)*	*10%*
1.3.	*Знати ключові тенденції та основні етапи розвитку популярної культури в Західній Європі (XX - початок XXI ст.)*	*Лекція, самостійна робота*	*Есе*	*9%*

1.4.	*Знати ключові тенденції та основні етапи розвитку популярної культури в США (XX - початок XXI ст.)*	*Лекція, самостійна робота*	*Есе*	*9%*
2.1.	*Вміти аналізувати джерельну базу та наукову літературу*	*Лекція, семінар, самостійна робота*	*Усне опитування*	*21%*
2.2	*Вміти надавати кваліфіковані консультації державним, громадським і культурним установам і закладам*	*Лекція, семінар, самостійна робота*	*Усне опитування*	*21%*
2.3.	*Вміти аналізувати структури, жанри та варіації історико-міфологічної рецепції жанрів «Fantasy» та «Science Fiction»*	*Лекція, семінар, самостійна робота*	*Підсумкова контрольна робота (тест)*	*10%*
2.4.	*Вміти розпізнавати типові сюжетні лінії та рецепійовані образи історичних та міфологічних прототипів, що представлені у творах сучасної популярної культури*	*Лекція, самостійна робота*	*Підсумкова контрольна робота (тест)*	*10%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)*

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4
ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.	+	+	+	+		+		+
ПРН 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері американістики та європейських студій, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.		+	+	+			+	+
ПРН 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу в галузі американістики та європейських студій за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.		+			+			+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1: РН 1.1. – 10 балів/6 балів.
2. Контрольна робота 2: РН 1.2. – 10 балів/6 балів.
3. Есе 1: РН 1.3. – 9 балів/5 балів.
4. Есе 2: РН 1.4 – 9 балів/3 балів.
5. Усне опитування з теми ЗМ1: РН 2.1 – 21 балів/15 балів.
6. Усне опитування з теми ЗМ2: РН 2.2 – 21 балів/15 балів.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;

- Оцінюються такі результати навчання студента: РН 2.3., РН 2.4.

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше, ніж 40 балів (критично-розрахунковий мінімум).

Рекомендований мінімум допуску до екзамену 48 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів:

- бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування);
- бали, отримані за роботу на семінарських заняттях;
- бали, отримані за самостійну роботу (за підготовку есе);
- бали, отримані за підсумкову контрольну роботу.

Зміст курсу поділений на 2 змістовних модулі. Кожний модуль включає в себе семінарські заняття та самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 – 5, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 6 –10.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання (семінари, контрольні роботи (тести), усне опитування, есе) та підсумкового оцінювання (підсумкова контрольна робота – залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – максимум 20 балів).

<table>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1
Теоретико-методологічні підходи до рецепції історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи</td><td colspan="3">Змістовий модуль 2
Напрямки відображення рецепції історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи</td><td rowspan="3">Підсумкова контрольна робота / Залік</td></tr>
<tr><td colspan="3">40 залікових бал (максимум)</td><td colspan="3">40 залікових балів (максимум)</td></tr>
<tr><td>Семінари</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Семінари</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td rowspan="2">20 балів</td></tr>
<tr><td>21 (максимум)</td><td>9 (максимум)</td><td>10 (максимум)</td><td>21 (максимум)</td><td>9 (максимум)</td><td>10 (максимум)</td></tr>
</table>

Упродовж семестру оцінюється робота студента ***під час кожного семінару*** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 1 до 7 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 5 балів;
- логіка викладення 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми курсу в цілому, так і деяких розділів тем. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у вигляді есе. Самостійна робота студентів оцінюється в діапазоні від 0 до 9 балів.

Критерії оцінювання есе:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція – 8-9 балів;
- обґрунтоване розкриття проблеми - 6-7 балів;
- питання розрите неповно - 4-5 балів;
- компілятивна робота, наявність помилок - 2-3 бали;
- розкритий лише один аспект - 1-2 бали;
- есе не зараховане - 0 балів.

Есе студент подає викладачеві не пізніше ніж за два тижні до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю, зокрема Есе 1 і Есе 2.

Теми есе з кожного змістовного модулю викладач пропонує студентам на першому занятті відповідного модулю.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться ***модульні контрольні роботи*** **(МК),** зокрема, Контрольна робота ЗМ1 і Контрольна робота ЗМ2.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі. Тест містить 10 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів.

Студент, який не виконав вимоги по самостійній роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються відповідно до чинних в Університеті нормативних документів.

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (чи/або заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. **Рекомендований мінімум** для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **48 балів**.

ЗАЛІК

Залік відбувається у формі усного опитування і складається з 2 питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 10 балів.

- Глибоке розкриття питання, відображена власна позиція – **9 – 10 балів**;
- обґрунтоване розкриття питання з певними фактологічними неточностями – **7 – 8 балів**;
- неповне розкриття питання, але наявні певні знання – **5 – 6 балів;**
- питання розкрите фрагментарно, наявні фактологічні помилки – **3 – 4 бали**;
- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі **– 2 – 3 балів;**
- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1 – 2 бали.**
- відсутність відповіді на питання – **0 балів**.
-

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	**ПКР** (підсумкова контрольна робота) / **залік**	**Підсумкова оцінка**
Мінімум	*48*	*12*	*60*
Максимум	**80**	**20**	**100**

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100) він складає залік.

Студенти, які не набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано	60-100
Не зараховано	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Частина 1. Теоретико-методологічні підходи до рецепції історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи				
1	**Тема 1.** Предмет курсу «Рецепція історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи». Мета та основні завдання курсу. Джерельна база та історіографія	2		4
2	**Тема 2.** «Popular culture studies»: теоретико-методологічні підходи	2	2	4
3	**Тема 3**. Основні етапи розвитку популярної культури в Західній Європі (XX - початок XXI ст.)	2	2	4
4	**Тема 4.** Основні етапи розвитку популярної культури в США (XX - початок XXI ст.)	2		4
5	**Тема 5.** Структури, жанри та варіації у класифікації на прикладі категорій «Fantasy» та «Science Fiction»		2	4
6	*Есе за змістом тем ЗМ1*			10
7	*Контрольна робота 1 (тест)*	1		
Частина 2. Напрямки відображення рецепції історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасній популярній культурі США та Західної Європи				
8	**Тема 6.** Відображення історичних та релігійно-міфологічних образів у творах сучасної популярної літератури.	2		4
9	**Тема 7**. Рецепція історичних та релігійно-міфологічних образів в сучасному кінематографі	2		4
10	**Тема 8.** Відображення історичних та релігійно-міфологічних образів в індустрії відеоігор	2	2	4
11	**Тема 9.** Рецепція історичних та релігійно-міфологічних образів у творчості музичних гуртів	2	2	4
12	**Тема 10.** Виникнення та розвиток сучасних мультижанрових конвенцій популярної культури		2	4
13	*Есе за змістом тем ЗМ2*			10
14	*Контрольна робота 2 (тест)*	1		
15	**ВСЬОГО**	**18**	**12**	**60**

Загальний обсяг *90 год.*, в тому числі:
Лекцій **– 18 *год.***
*Семінари – **12 год***
*Самостійна робота – **60 год**.*

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Джон Сторі. Теорія культури та масова культура. Вступний курс. – Київ: Акта, 2005.
2. Barak, Azy 2008. Psychological Aspects of Cyberspace: Theory,Research, Applications / edited by Azy Barak New York: Cambridge University Press.
3. Brummett, Barry. 2006. Rhetoric in Popular Culture. Thousand Oaks, CA: Sage.
4. Creeber, Glen, and Royston Martin. 2008. Digital Culture: Understanding New Media. Open University Press.
5. Dill, K. E. 2009. How fantasy becomes reality: Seeing through media infl uence. New York: Oxford University Press.
6. Driscoll Dana. 2002. "The Ubercool Morphology of Internet Gamers: A Linguistic Analysis ", URC vol1. 2002, California University of Pennsylvania Available at:http://www.kon.org/urc/driscoll.html
7. Gray, Herman. 2005. Cultural Moves: African Americans and the Politics of Representation. Berkeley: U of California Press.
8. Hall, Stuart. 2000. 'Cultural Identity and Cinematic Representation'. In Robert Stam & Roby Miller (Eds) Film and Theory. Oxford: Blackwell, pp. 704-14
9. Hassabian, Anahid. 1999. "Popular", Key Terms in Popular Music and Culture, eds.: Horner, Bruce and Swiss, Thomas. Malden, Massachusetts: Blackwell Publishers.
10. Jenkins, H. 2006. Convergence Culture: Where Old and New Media Collide. New York: New York University Press.
11. Jenkins, Henry. 2009. Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century. Cambridge Mass.: MIT Press
12. Kress, G. 2003. Literacy in a new media age. London: Routledge.

Додаткові:

1. Kress, G.R. 2009. Multimodality: A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication. London: Routledge
2. Lamke, J. 2009. Multimodal genres and transmedia traversals: Social semiotics and the political economy of the sign. Semiotica, 2009 (173), 283–297.
3. Longhurst, Brian. 2007. Popular Music and Society, Cambridge: Polity Press
4. Marsh, Jackie et al. 2005. 'Digital beginnings: Young children's use of popular culture, media and new technologies' Literacy Research Centre: University of Sheffield.
5. Pennycook, Alastair 2007. Global Englishes and Transcultural Flows, London and New York: Routledge.
6. Randviir, A. 2004. Mapping the World: Towards a Sociosemiotic Approach to Culture. (Dissertationes Semioticae Universitatis Tartuensis 6) Tartu: Tartu University Press.
7. Riggs T. 2013. St. James encyclopedia of popular culture. Detroit : St. James Press.
8. Savage, John 2007. Teenage: The Creation of Youth Culture. New York: Viking Press.
9. Wolk, Douglas. 2007. Reading Comics: How Graphic Novels Work and What They Mean.Cambridge, MA: Da Capo,
10. Wright, Bradford W. 2001. Comic Book Nation: The Transformation of Youth Culture in America. Baltimore: Johns Hopkins University Press.